

EDİTÖRDEN

Saygıdeğer Okur,

2018 yılının son, *Folklor Akademi Dergisi*'nin üçüncü sayısı ile karşınızdayız. Bir yılı daha geride bırakırken yeni bir sayı ile sizlerle buluşmaktan mutluluk duyuyoruz. Sosyal ve beşerî bilimlerin her alanında özellikle Türk edebiyatı ve halk bilimi alanında yazılar yayımlamayı hedefleyen, Avrupa dillerinden İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca, Türkçe ve Türkçenin lehçeleri ve Rusça yayın yapan FAD'ın 2018/3 sayısında, hakemlerimizin onayından geçmiş bir Rusça, bir Özbekçe ve bir kitap değerlendirmesi olmak üzere on bir akademik çalışmayı ilgililerinize sunuyoruz.

FAD'ın 2018/3 sayısında yer alan üç makale geleneksel halk sanatları/zanaatları ile ilgili olup “Alanya Yöresinde İpek ve İpekböcekçiliği Kültürü Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme” adlı incelemede, tarihî-kültürel miraslarımızdan ipek dokumacılığının bugünkü durumu Antalya'nın Alanya ilçesinden derlenen bilgiler ışığında, geçmişle mukayeseli bir biçimde ele alınmıştır. Geçmişteki popülerliğini yitiren bu zanaatın, yeni nesle tanıtımı yazının amaçlarındandır. Benzer bir konuyu ele alan “Sivrihisar Düz Dokumalarının Teknik, Renk, Motif ve Kompozisyon Özellikleri Açısından İncelenmesi” adlı çalışmada konu geçmişteki örnekleri ile irdelenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, Eskişehir'in Sivrihisar ilçesinde dokunmuş, şu anda Sivrihisar Belediye'si ve Zaimağa Konağı'nda koruma altına alınan düz kirkitli dokuma halı örnekleri fotoğraflanarak sahada yapılan detaylı araştırmalarla incelenmiştir. “Kuş Motifinin Özellikleri ve Kuş Motifli Döşemealtı Halıları” adlı çalışmada ise Antalya'nın Döşemealtı ilçesinde aktüel olarak devam eden halı dokumacılığı, saha araştırması tekniği ile incelenmiştir. Kuş motifinin özellikle Türk mitolojisindeki konumu üzerinden yapılan tasnif ile dört farklı kuş motifi tespit edilmiş ve kompozisyon özellikleri ile ele alınmıştır.

“Divriğili Veli Dede'nin Şiirlerinden Hareketle “Delil Terimi” adlı çalışmada, Türk tasavvuf edebiyatında özellikle Alevi-Bektaşî şiir geleneğinde “delil” adı ile kaydedilen şiirler ve bu şiirlerin diğerlerinden farklı/özel bir yerde tutulduğu tespit edilmiştir. Divriğili Veli Dede veya Veli Baba'ya ait olduğu belirtilen bu şiirlerde “delil” hem bir tür adı hem de içerik olarak Tanrı'nın tek mürşit olduğu, Alevi-Bektaşî geleneğinin dinamiklerinin ise insan yaşamını düzenleyen rehberler oldukları ortaya konulur.

Yeni Türk edebiyatı alanında da iki makale FAD 2018/3 sayısında yer almaktadır. “Pınar Kür'ün Asılacak Kadın Romanıyla Kağızmanlı Hıfzı'nın Sefil Baykuş Ağıtı Arasında Metinlerarasılık” başlığını taşıyan makalede, ağıt türünün en nitelikli örneklerinden birisi olarak kabul edilen “Sefil Baykuş” ve “Asılacak Kadın”

romanı arasında konu ve karakter bağlamında metinlerarası ilişkiler tespit edilmiş; aynı zamanda farklı iki tür (ağıt ve roman) arasındaki ortak payda, okuyucunun dikkatlerine sunulmuştur. Bu alandaki “Yenileşme Dönemi Türk Şiirinde Bir Mekân Olarak Meyhane” ismini taşıyan diğer makalede yazar, Türk edebiyatında sıklıkla konu edilen bir mekân olan meyhaneyi, farklı perspektifler ışığında yeni Türk edebiyatı şiirlerinden yola çıkarak soyut ve somut göstergelerle değerlendirmeyi amaçlamış; meyhanenin iletişim boyutuna değinerek sosyalleşme aracı olduğu üzerinde durmuştur.

“Karaçay-Balkar Folklorunda “Alğış-Alkış”lar” adlı çalışmada yazar, iyi dilek metinleri üzerinden Karaçay-Balkar halk edebiyatını konu edinmiştir. Çalışmada, doğaçlama olarak oluşturulan ve değişime açık olan söz konusu metinlerin, kelimenin gücüne inanan Karaçay-Balkar toplumu için geleceği “iyi” ile “programlama” işlevi gördüğü ileri sürülmüştür. Karaçay-Balkar folkloruna değinen bir diğer yazı da “Karaçay ve Balkarların Folklorunda Tengri (Teyri) Kültü” adını taşımaktadır. Bu çalışma, Karaçay ve Balkarların pagan döneminin dini-mitolojik sistemini, tanrılar tanrısı yüce Teyri’ye (Tengri) ettikleri duaların, söyledikleri ilahilerin ve şarkıların gizemli kapısını okura aralamayı amaçlıyor.

“Geleneksel Asetin Koreografi Sanatı ve Nart Destanları” adlı Rusça çalışmada, Osetya “Nart Destanları”nın epik anlatısının yapısındaki dans motifi, Osetya halk koreografi sanatının kült yönü bağlamında değerlendirilmiş; dans koreografisinden yola çıkılarak Oset mitolojisi hakkında veriler tespit edilmiştir. “Yazarın Poetik Tipi” adlı Özbekçe makalede Ulugbek Khamdam’ın “Yaxshiyam sen bor!” hikâyesinin mecazi boyutu, Z. Freyd, E. Fromm ve K.Yung gibi psikanalistlerin eserleri üzerinden ele alınmıştır.

Kitap değerlendirmesi bölümünde Prof. Dr. H. Dilek Batislam’ın “*Divan Edebiyatı Bahçesinden Örneklerle Türler*” adlı çalışması divan şiirinde türlerin adlandırılmasına açıklık getirmeyi amaçlayan, yazara ait daha önce farklı dergi ve kitaplarda yayımlanmış araştırma ve inceleme yazılarından derlenen on sekiz makalenin incelenmesini içerir.

FAD, gönderilen tüm çalışmaları titizlikle inceleyen ve kör hakemlik sistemi ile değerlendirmeye alan, dört ayda bir yayımlanan uluslararası bir dergidir.

Keyifle ve ilgiyle okumanızı temenni eder, iyi bir yıl dileriz.

Saygılarımızla...

Folklor Akademi Dergisi

Editör

Prof. Dr. Işıl ALTUN